

Allergirond i skolan

Används den och är den effektiv?

Bakgrund

En god inomhusmiljö i skolan är viktig för alla, men särskilt för dem som har allergi eller annan överkänslighet. Ett hjälpmedel för att förbättra inomhusmiljön i skolan lanserades redan inför Allergiåret 1995. Allergirond i skolan innehåller en checklista med frågor om personalens kunskaper, antalet skolbarn med allergi, ventilation, städning etc. Den har på flera platser visat sig vara ett enkelt och praktiskt hjälpmedel för kontroll av inomhusmiljön i det systematiska arbetsmiljöarbetet. Resultatet av en allergirond ger skolan en egen handlingsplan för åtgärder.

I början av 2004 lät Astma- och Allergiförbundet göra en utvärdering av Allergironden genom enkäter till ett urval av skolsköterskor.

Syfte

Syftet med utvärderingen av allergironden var bl a att få reda på hur många som använde sig av allergironden som ett hjälpmedel för kontroll av inomhusmiljön och vad skolpersonalen tyckte om den.

Metod

Utvärderingen genomfördes i form av enkäter till ett urval av 520 skolsköterskor från hela landet. 270 svar (52%) kom in. Antalet svar är 266, och procenttalen är räknade utifrån detta. Delar av enkätresultatet presenteras här.

Resultat

Känner du till "Allergirond i skolan"?

214 svarar ja (80%)

Har "Allergirond i skolan" använts under 2003?

85 svarar ja (32%)

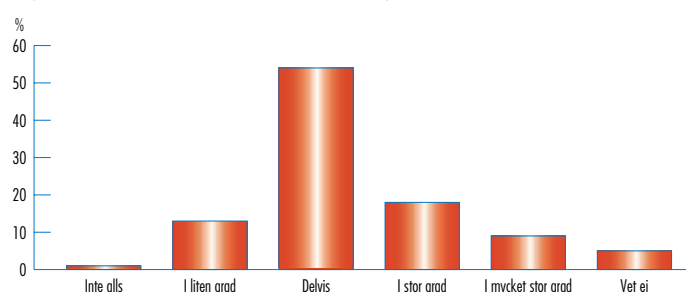
Har "Allergirond i skolan" använts tidigare år?

98 svarar ja (37%)

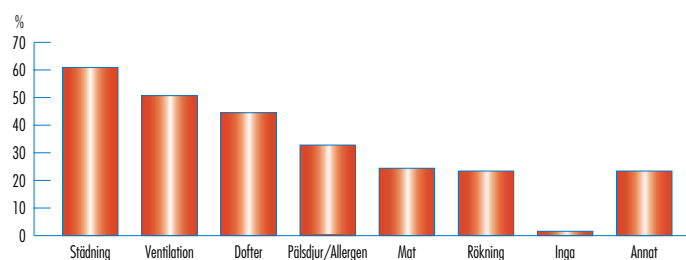
Vilka personer har deltagit i allergironden (om ja på frågor om allergirond använts)?

111 svarar rektor
106 svarar skolsköterska
98 svarar andra personer

I hur hög grad upplever du att allergironden har bidragit till en bättre miljö ur allergisympunkt på skolan? (Enbart de 128 skolor som använt allergironden har registrerats. Svaren redovisas nedan i % i diagrammet.)

Inom vilket/vilka områden anser du att allergironden bidragit till en bättre inomhusmiljö? (Enbart de 128 skolor som använt allergironden har registrerats. Svaren redovisas nedan i % i diagrammet.)

Har du/ni förslag till förbättringar av allergironden?

De flesta svarar att den är bra som den är. Ett par tycker att den är för omfattande och några att allergirondens frågor borde ingå i ett standardformulär för skyddsrond. Ett antal anser att förutsättningarna för att genomföra ronden bör ändras eller föreslår utveckling av metoder för att genomföra den, t ex att allergironden borde bli obligatorisk, att enkla rutiner bör upprättas för att göra den ärligen och att skolsköterskans medverkan ska vara obligatorisk och att rektor ska prioritera att den görs.

Vilka hinder anser du/ni att det finns för att allergironden ska användas ärligen?

Många svarar att tidsbrist och några att bristande prioritering/förankring hos rektor utgör hinder. Ett fåtal menar att ekonomin eller bristande personella resurser utgör hinder liksom bristande rutiner, men de flesta svarar faktiskt att inga hinder finns.

Vilka hinder anser du/ni att det finns för att ett handlingsprogram för åtgärder ska upprättas och genomföras när en allergirond visat på förbättringsbehov?

Ett 30-tal svarar att det inte finns några hinder, medan ungefär lika många svarar att ekonomi och kostnader utgör hinder. Ett antal svarar att tidsbrist utgör hinder och några att ointresse, okunskap – särskilt från ledningen – är ett hinder. Andra enstaka synpunkter som kommit fram är att det är oklart vem som tar ansvar för uppföljningen av rondens och svårigheter att få föräldrar att förstå problemet med påsdsjursallergen och dofter.

Slutsatser

Utvärderingen visar att många känner till Allergirond i skolan, och att många tycker att allergironden är ett bra hjälpmedel för att finna och åtgärda allergirisken. Att så pass många som >30% använder sig av allergironden gör ändå att Astma- och Allergiförbundet finner skäl att fortsätta arbeta med den och även verka för att någon myndighet ansvarar för den framöver.

De områden där allergironden oftast uppges spela en viktig roll för en bättre inomhusmiljö är städning, ventilation och dofter. Det framgår att det är väsentligt att rektor prioriterar allergironden för att den ska komma till stånd. Väl utarbetade rutiner och att allergironden integreras med arbetsmiljöarbetet är andra aspekter som kommer fram. För att motivera till användning och åtgärder är det viktigt att lyfta fram vinster som kan göras med hjälp av allergironden, t ex minskad sjukfrånvaro, ökad trivsel, bättre inomhusmiljö och minskad medicinering för elever med allergi och annan överkänslighet.

Idag saknas en myndighet (eller motsvarande) som gör utvärderingar av allergifrågor nationellt.

Allergironden kan laddas ned från förbundets hemsida: www.astmaoallergiforbundet.se